

[Jens Chr. Christensen.]

end ovre i Jylland. Nu vil man med denne lovgive mulighed for, at hele den danske befolkning kan stifte bekendtskab med og få glæde af den natur, vi har i Jylland. Mon det så kunne bidrage til, at de mennesker fra den østlige del af Danmark, der er så ked af at tage bopæl ovre i den vestlige og nordlige del af Danmark, gennem deres kendskab til naturen derovre måske kunne blive lidt mere vestvendt set med danske øjne? Det ville i hvert fald ingen skade være til, og i så fald kunne man vist sige, at man på dette område gennem denne lovgivning havde været medvirkende til at gøre en god gerning.

Jeg tror, det er helt nødvendigt, at det klart præciseres i lovens § 54, hvad der forstås ved strandbred, den strandbred, som offentligheden må opholde sig på. Det er jo et vidt begreb, hvad der er vegetation. Mange steder går stranden langt op i klitterne, og jo længere den går op i klitterne, inden man kan sige, at det er græsbevokset strandbred, jo nærmere kommer den selvfølgelig de bebyggede områder. Den går mange, mange steder direkte over i klitforekomster, hvor der overhovedet ikke er vegetation. Det bliver nok nødvendigt at få klart præciseret i lovgivningen, hvortil offentligheden må have adgang, klarere i hvert fald, end det fremgår af nærværende lovforslag.

Jeg er glad for, at man har taget hensyn til en af de indvendinger, jeg gjorde ved naturfredningslovforslagets sidste behandling med hensyn til opholdsret inden for det bebyggede område, idet man, som hr. H. C. Toft sagde, foreslår afstanden udvidet med 25 pct., fra 40 til 50 m. Det er en forbedring, men det er så et spørgsmål, om det er forbedring nok, og derfor er jeg glad for, at man får indføjet i loven, at den grundejer, der føler for store gener af offentlighedens ophold, kan begære, at det offentlige overtager hans ejendom til den vurdering, der sidst har fundet sted.

Vender vi os til spørgsmålet om vore skove, må vi indrømme, at det er et fremskridt i forhold til det sidst fremsatte lovforslag, at man nu friholder skove under 5 hektarers størrelse for offentlig adgang. Men også her kan det være et spørgsmål, om det

er tilstrækkeligt, altså om det er nok at friholde skove på under 5 ha. Det er min opfattelse, at netop de små skove vil lide mest under, at der lukkes op for offentligheden. Der er jo en mærkelig tendens i befolkningen til, at et skovareal, som man kan se igennem, vil man helst løbe tværs igennem, men et skovareal, som man ikke kan se igennem, holder man sig i udkanten af, og derfor vil de små skove selvfølgelig blive mere overrendt end de større skove. Nu hørte vi under udvalgsarbejdet i sommer, at Dansk Skovforening — og det er jo foreningen for de større skove — pegede på, at 90 pct. af skovene i øjeblikket frivilligt var lukket op, men det er et spørgsmål, om de 10 pct., der er lukket, ikke netop er blevet lukket, fordi generne har været for store. Derfor er det nok nødvendigt, i hvert fald hvor det drejer sig om de mindre skove, men måske også de større, at have en dispensationsadgang, så at skove, hvor generne bliver for store, for mærkbare, igen kan blive lukket.

Jeg må også lige pege på spørgsmålet om brandfare. Her må det efter min mening være rimeligt, at det er det offentlige, der bærer risikoen ved, at brandfaren bliver større, jo flere der færdes i skovene; vi kan også forestille os, at der kan opstå episoder, hvor folk ikke tilstrækkeligt slukker et bål f. eks. efter en frokost, eller hvor man har afbrændt affald, hvorved der opstår ildebrand; i så fald kan det da ikke være den enkelte skovejær, der selv må bære det tab, der følger af offentlighedens adgang.

Man kan også rejse det spørgsmål: hvem skal bære byrden ved oprydning og renholdelse? Hr. Kampmann var inde på spørgsmålet om forurening af naturen, og det er nok rigtigt, at jo flere der kommer ud i naturen, jo mere forurening kommer der, men måske nok på en helt anden måde, end hr. Kampmann pegede på. Jeg tror imidlertid alligevel, det er et spørgsmål, vi er nødt til at tage stilling til, hvem der skal bære udgifterne ved den renholdelse og oprydning, som må finde sted. Det samme spørgsmål gælder selvfølgelig strandbredder, hvortil der åbnes adgang.

Endelig vil jeg også tro, det vil være nødvendigt at give mulighed for skovejere til at ansætte opsynsfolk til at gennemføre overholdelsen af de forskrifter, som nu engang